

כך הרי אי אפשר לומר, כי יש להשיב:

מה לגירושין שכן ישנן חול, כלומר: שהן חול, תאמר בתרומה שהיא קודש.⁽²⁾

ומפרשינן: שליחות בתרומה נלמדת, ממה שאמר קרא: "כן תרימו גם אתם תרומת ה'", והיה לו לומר: "כן תרימו אתם", ואמר: "גם אתם", כדי לרבות את השליחה.

ומקשינן: ומאחר שלמדנו שליחות בתרומה מ"גם אתם", אם כן נכתוב רחמנא דין שליחות רק בתרומה, וניתו הנך — יבואו אלו, גירושין וקדושין — ונגמרו מיניה [וילמדו מתרומה], ולא תאמר התורה "ושלחה" לרבות שליחות בגירושין, וממנה לקדושין בהיקש "ויצאה והיתה"!?

ואם השליח אינו יודע מה היא דעת בעל הבית, הרי זה תורם בבינונית [כמידת עין בינונית], שהיא: אחד מחמשים.

מא-ב ואם לא ידע השליח את דעתו של בעל הבית, ופיחת השליח מכריו של בעל הבית עשרה, כלומר: שתום אחד מארבעים במקום אחד מחמשים, או הוסיף השליח על כריו של בעל הבית עשרה, כלומר: שתום רק אחד מששים, הרי תרומתו של השליח תרומה, מפני שיכול הוא לומר לבעל הכרי: "בכך אמדתיך".⁽¹⁾

הרי למדנו, שבעל הכרי עושה שליח לתרום תרומה, וזו מנלן [מנין הוא נלמד]?

וכי תימא, שמא תאמר דיליף שליחות בתרומה מגירושין, שנתרבו מ"ושלחה" לשליחות?

ונתכוין להוסיף אפילו חטה אחת אין תרומתו תרומה, משנה שם.

1. א. בתוספות כתבו שני פירושים: האחד: "פיחת" ו"הוסיף" קאי על תבואת הכרי, וכפירוש רש"י וכמבואר בפנים. השני: "פיחת" ו"הוסיף" קאי על התרומה, והיינו ד"פיחת עשרה" היינו שתום אחד מששים; ו"הוסיף עשרה" היינו שתום אחד מארבעים.

ב. ראה ב"פני יהושע" שביאר, שבדוקא הביאה הגמרא את הסיפא ד"פיחת עשרה" כדי להוכיח שאין זה מדין "זכין לאדם שלא בפניו", אלא מדין שליחות, ראה שם; אך ראה ב"קצות החושן" סימן רמג סק"ח, וב"אבני מלואים" סימן לז סק"ב.

2. א. וכמו שנאמר [ויקרא כב י']: "וכל זר לא

יאכל קודש", ובתרומה הכתוב מדבר. ב. כתבו התוספות, שיכולה היתה הגמרא לשאול "מה לגירושין שכן ישנן בעל כרחא", וכשם שאמרה הגמרא בעמוד א ביחס ללימוד קידושין מגירושין, ומה שלא אמרה כן הגמרא משום שיש לומר: קידושין יוכיחו, שאינן בעל כרחא ויש בהם שליחות, ולעיל לא אמרה כן הגמרא אלא ביחס לקידושין.

וראה בהגהות הגאון רבי אלעזר משה זצ"ל שתמה על הערתם, כי הסברא "מה לגירושין שכן ישנה בעל כרחא" אינו אלא ביחס לקידושין, שהיות ויכול לגרש בעל כרחא של האשה יכול הוא לעשות שליח, אבל בקידושין שאינו יכול לקדשה בעל כרחא, אינו יכול לעשות שליח, אבל ביחס לתרומה אין מעלה במה שהוא יכול לגרש את האשה בעל כרחא, כיון שאין הגירושין נעשין בעל כרחו אלא בעל כרחא; וראה גם ב"פני יהושע" כאן.